

# **Formule & Teorie MATEMATICĂ**

## CUPRINS

0. Formule de calcul prescurtat. Inegalități.....	1
1. Modul. Partea întreagă și fracționară.....	1
2. Progresii.....	1
3. Funcția și ecuația de gradul I și II.....	2
4. Vectori.....	3
5. Trigonometrie.....	4-5
6. Puteri, radicali și logaritmi. Ecuății.....	6
7. Numere complexe.....	7
8. Funcții.....	8
9. Combinatorică. Matematici financiare.....	8
10. Geometrie analitică.....	9
11. Permutări. Transpoziții.....	9
12. Matrice.....	10
13. Determinanți.....	11
14. Sisteme de ecuații liniare. Sisteme simetrice.....	11
15. Metode de rezolvare a sistemelor de ecuații liniare.....	12
16. Siruri. Asimptote.....	12
17. Limite.....	13
18. Funcții continue.....	14
19. Funcții derivabile.....	14-15
20. Monoid. Grup. Izomorfism.....	15
21. Inele și corpuri. Clase de resturi modulo.....	16
22. Primitive. Integrale.....	16-17
23. Proprietățile integralei definite. Polinoame.....	18-19

## NOTIȚE

# Formule de calcul prescurtat. Inegalități

## Formule de calcul prescurtat

$$\sum_{k=1}^n k = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\sum_{k=1}^n k^2 = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$$

$$\sum_{k=1}^n k^3 = 1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$$

$$1 + x + x^2 + x^3 + \dots + x^n = \frac{x^{n+1}-1}{x-1}, \quad x \neq 1$$

$$a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$$

$$a^3 \pm b^3 = (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2)$$

$$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + b^{n-1})$$

$$a^n + b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + b^{n-1})$$

$$(a \pm b)^2 = a^2 \pm ab + b^2$$

$$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$$

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

$$(a+b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1}b + C_n^2 a^{n-2}b^2 + \dots + C_n^n b^n$$

$$\sqrt{a \pm \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a+c}{2}} \pm \sqrt{\frac{a-c}{2}}, \quad c = \sqrt{a^2 - b}$$

## Inegalități

$$1. \text{ Inegalitatea mediilor: } \frac{1}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}} \leq \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n} \leq \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n}$$

$$2. \text{ CBS: } (a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n)^2 \leq (a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2)(x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2)$$

# 1. Modul. Partea întreagă și fracționară

## 1. Modulul unui număr real:

$$|x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x \leq 0 \end{cases}$$

### 1.1. Proprietăți

- $|x| \geq 0$
- $|x| = 0 \Leftrightarrow x = 0$
- $|x+y| \leq |x| + |y|$
- $|x \cdot y| = |x| \cdot |y|$
- $\left| \frac{x}{y} \right| = \frac{|x|}{|y|}$
- $|x| < a, a > 0 \Leftrightarrow -a < x < a \Leftrightarrow x \in (-a, a)$
- $|x| > a, a > 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, -a) \cup (a, \infty)$
- $|x| = a, a > 0 \Leftrightarrow x = \pm a$

## 2. Partea întreagă și partea fractionară a unui număr real

$$[x] \leq x < [x] + 1 \Leftrightarrow x - 1 < [x] \leq x$$

$$\{x\} = x - [x]$$

### 2.1. Proprietăți

- $[a+b] \geq [a] + [b]$
- $[a+n] = [a] + n, n \in \mathbb{Z}$
- $[a] = [b] \Rightarrow |a-b| < 1$
- $\{a\} \in [0, 1)$
- $\{a+n\} = \{a\} + n \Leftrightarrow n \in \mathbb{Z}$
- $\{a\} = \{b\} \Rightarrow a-b \in \mathbb{Z}$

$$\text{Identitatea lui Hermite: } [x] + [x + \frac{1}{n}] + [x + \frac{2}{n}] + \dots + [x + \frac{n-1}{n}] = [nx]$$

## 2. Progresii

$$1. \text{ Progresii aritmetice: } (a_n)_{n \geq 1} - \text{progresie aritmetică} \Leftrightarrow a_n = \frac{a_{n-1} + a_{n+1}}{2}$$

$$a_n = a_{n-1} + r = a_1 + (n-1)r \quad S_n = \frac{n(a_1 + a_n)}{2} = \frac{n(2a_1 + (n-1)r)}{2}$$

$$a_1 + a_n = a_k + a_{n-k+1}$$

$$2. \text{ Progresii geometrice: } (b_n)_{n \geq 1} - \text{progresie geometrică} \Leftrightarrow b_n = \sqrt[n]{b_{n-1} \cdot b_{n+1}}$$

$$b = b_{n-1} \cdot q = b_1 \cdot q^{n-1} \quad S_n = \frac{b_1(q^n - 1)}{q - 1}, \quad q \neq 1 \quad b_1 \cdot b_n = b_k \cdot b_{n-k+1}$$

### 3. Funcția de gradul I și II

**Funcția de gradul I:**  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax + b, a, b \in \mathbb{R}$

#### 1. Monotoniea funcției de gradul I

$a > 0 \Rightarrow f$  strict crescătoare

$a < 0 \Rightarrow f$  strict descrescătoare

#### 2. Semnul funcției de gradul I

$x$	$-\infty$	$-\frac{b}{a}$	$+\infty$
$f(x)$	Semnul contrar lui $a$	<b>0</b>	Semnul lui $a$

**Funcția de gradul II:**  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx + c, a, b, c \in \mathbb{R}$

#### 1. Monotoniea funcției de gradul II

$a > 0 \Rightarrow f$  strict descrescătoare pe  $(-\infty, -\frac{b}{2a}]$   
 $\Rightarrow f$  strict crescătoare pe  $(-\frac{b}{2a}, \infty)$

#### 2. Axa de simetrie

$$x = -\frac{b}{2a}$$

$a < 0 \Rightarrow f$  strict descrescătoare pe  $(-\frac{b}{2a}, \infty)$   
 $\Rightarrow f$  strict crescătoare pe  $(-\infty, -\frac{b}{2a})$

#### 3. Puncte de extrem. Imaginea funcției de gradul II:

$$V\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$$

$a > 0 \Rightarrow x_{min} = -\frac{b}{2a}, y_{min} = -\frac{\Delta}{4a}$   
 $\Rightarrow Im_f = \left[-\frac{\Delta}{4a}, \infty\right]$

$a < 0 \Rightarrow x_{max} = -\frac{b}{2a}, y_{max} = -\frac{\Delta}{4a}$   
 $\Rightarrow Im_f = \left[-\infty, -\frac{\Delta}{4a}\right]$

#### 4. Poziția relativă a unei drepte față de o parabolă

- $\Delta > 0 \Rightarrow p \cap d = \{A(x_1, y_1), B(x_2, y_2)\}, d$ - secantă
- $\Delta = 0 \Rightarrow p \cap d = \{T(x, y)\}, d$ - tangentă la parabolă
- $\Delta < 0 \Rightarrow p \cap d = \{\emptyset\}, d$ - dreaptă exterioară

#### 5. Semnul funcției de gradul II:

$\Delta = 0$	Semnul lui $a$
$\Delta < 0$	
$\Delta > 0$	Tabelul de jos



#### 6. Soluțiile ecuației de gradul II:

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$\Delta > 0$	$\Rightarrow$ ecuația are 2 soluții reale: $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$
$\Delta = 0$	$\Rightarrow$ ecuația are 1 soluție: $x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}$
$\Delta < 0$	$\Rightarrow$ ecuația nu are soluții reale

#### 7. Relațiile lui Viète:

$S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$	$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}$
$x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P$	$x_1^3 + x_2^3 = S^3 - 3SP$
$x^2 - Sx + P = 0$	

#### 8. Descompunerea în factori:

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$$

#### 9. Forma canonica:

$$ax^2 + bx + c = a\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 - \frac{\Delta}{4a}$$

#### 10. Semnul funcției de gradul II:

- $ax^2 + bx + c > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \Delta < 0 \\ a > 0 \end{cases}$
- $ax^2 + bx + c \geq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \Delta \leq 0 \\ a > 0 \end{cases}$
- $ax^2 + bx + c < 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \Delta < 0 \\ a < 0 \end{cases}$
- $ax^2 + bx + c \leq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \Delta \leq 0 \\ a < 0 \end{cases}$

#### 11. Semnul soluțiilor:

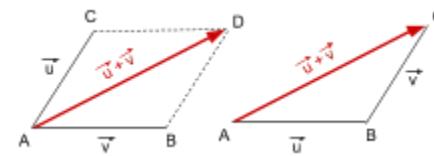
$P > 0$	$S > 0 \Rightarrow x_1 > 0, x_2 > 0$
$S < 0 \Rightarrow x_1 < 0, x_2 < 0$	
$P < 0$	$S > 0 \Rightarrow x_1 < 0, x_2 > 0,  x_1  <  x_2 $
$S < 0 \Rightarrow x_1 < 0, x_2 > 0,  x_1  >  x_2 $	
$S = 0 \Rightarrow x_1 = -x_2$	
$P = 0 \Rightarrow x_1 = 0$	

## 4. Vectori

### 1. Adunarea vectorilor

Regula paralelogramului:  $\vec{AB} + \vec{AC} = \vec{AD}$

Regula triunghiului:  $\vec{AB} + \vec{BC} = \vec{AC}$



### 2. Proprietăți

- $(\vec{a} + \vec{b}) + \vec{c} = \vec{a} + (\vec{b} + \vec{c})$
- $\vec{a} + \vec{b} = \vec{b} + \vec{a}$
- $\vec{a} + \vec{0} = \vec{a}$
- $|\vec{v} + \vec{u}| \leq |\vec{v}| + |\vec{u}|$
- $|\vec{v} + \vec{u}| = |\vec{v}| + |\vec{u}| \Leftrightarrow \text{au același sens}$

### 3. Puncte coliniare

$$A - B - C \Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{R} : \vec{AB} = k\vec{AC}$$

$$A - B - C - D \Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{R} : \vec{AB} = k\vec{CD}$$

4. Versonul unui vector:  $\vec{AB} = \frac{1}{AB} \cdot \vec{AB}$

### 5. Formula vectorială a medianei:

$$\vec{AM} = \frac{1}{2} (\vec{AB} + \vec{AC}) \Leftrightarrow \vec{AB} + \vec{AC} = 2\vec{AM}$$

### 6. Condiția centrului de greutate:

$$\vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GC} = \vec{0}$$

### 7. Vectorul de poziție al punctului care împarte un segment:

$$\vec{OM} = \frac{1}{k+1} \vec{OA} + \frac{k}{k+1} \vec{OB}, k = \frac{AM}{MB}$$

### 8. Vectorul de poziție al mijlocului unui segment:

$$\vec{OM} = \frac{1}{2} (\vec{OA} + \vec{OB})$$

### 9. Vectorul de poziție al centrului de greutate unui triunghi:

$$\vec{PG} = \frac{1}{3} (\vec{PA} + \vec{PB} + \vec{PC})$$

### 10. Vectorul de poziție al centrului cercului înscris în triunghi:

$$\vec{PI} = \frac{1}{a+b+c} (a\vec{PA} + b\vec{PB} + c\vec{PC})$$

### 11. Relația dintre H, O, G:

$$\vec{OH} = 3\vec{OG}$$

### 12. Relația lui Sylvester:

$$\vec{OH} = \vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC}$$

### 13. Vectorul de poziție al lui A(x,y):

$$\vec{r}_A = \vec{OA} = xi + yj$$

$$|\vec{v}| = \sqrt{x^2 + y^2}, \quad \vec{v} = xi + yj$$

$$\begin{array}{|l} \vec{v} = x_1\vec{i} + y_1\vec{j} \\ \vec{u} = x_2\vec{i} + y_2\vec{j} \end{array} \quad \vec{u} = \vec{v} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = x_2 \\ y_1 = y_2 \end{cases}$$

$$\vec{u} + \vec{v} = (x_1 + x_2)\vec{i} + (y_1 + y_2)\vec{j}$$

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = x_1x_2 + y_1y_2$$

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \cdot \cos(\vec{u}, \vec{v})$$

$$a \cdot \vec{v} = ax\vec{i} + ay\vec{j}$$

$$\vec{u} \parallel \vec{v} \Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{R} : \vec{u} = k\vec{v} \Leftrightarrow \frac{x_1}{x_2} = \frac{y_1}{y_2}$$

$$\vec{u} \perp \vec{v} \Leftrightarrow \vec{u} \cdot \vec{v} = 0 \Leftrightarrow x_1x_2 + y_1y_2 = 0$$

$$\vec{AB} = (x_B - x_A)\vec{i} + (y_B - y_A)\vec{j}$$

$$\cos(\vec{u}, \vec{v}) = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| \cdot |\vec{v}|}$$



## 5. Trigonometrie

$$\sin : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$$

$$\cos : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$$

$$\tg : \mathbb{R} \setminus \{\pm \frac{\pi}{2} + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\ctg : \mathbb{R} \setminus \{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\tg t = \frac{\sin t}{\cos t} \quad \ctg t = \frac{\cos t}{\sin t}$$

$$\sin^2 t + \cos^2 t = 1$$

$$\cos(-t) = \cos t$$

$$\tg(-t) = -\tg t$$

$$\sin(-t) = -\sin t$$

$$\ctg(-t) = -\ctg t$$

$$\arcsin(-x) = -\arcsin x$$

$$\arccos(-x) = \pi - \arccos x$$

$$\arctg(-x) = -\arctg x$$

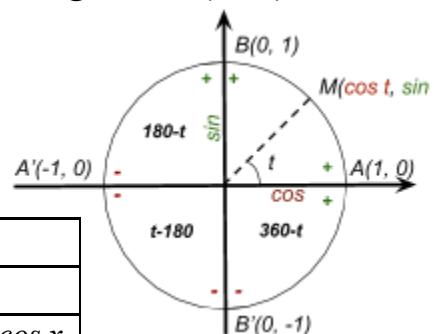
$$\arcctg(-x) = \pi - \arcctg x$$

$$\arcsin : [-1, 1] \rightarrow [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$$

$$\arccos : [-1, 1] \rightarrow [0, \pi]$$

$$\arctg : \mathbb{R} \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\arcctg : \mathbb{R} \rightarrow (0, \pi)$$



$x^\circ$	$0^\circ$	$30^\circ$	$45^\circ$	$60^\circ$	$90^\circ$	$180^\circ$	$270^\circ$	$360^\circ$
$x$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\pi$	$\frac{3\pi}{2}$	$2\pi$
$\sin x$	0	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0	-1	0
$\cos x$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	0	-1	0	1
$\tg x$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	$\times$	0	$\times$	0
$\ctg x$	$\times$	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$\times$	0	$\times$

$$\cos(90^\circ - t) = \sin t \quad \cos(180^\circ - t) = -\cos t \quad \cos(t - 180^\circ) = -\cos t \quad \cos(360^\circ - t) = \cos t$$

$$\sin(90^\circ - t) = \cos t \quad \sin(180^\circ - t) = \sin t \quad \sin(t - 180^\circ) = -\sin t \quad \sin(360^\circ - t) = -\cos t$$

$$\tg(90^\circ - t) = \ctg t \quad \tg(180^\circ - t) = -\ctg t \quad \tg(t - 180^\circ) = \tg t \quad \tg(360^\circ - t) = -\tg t$$

$$\ctg(90^\circ - t) = \tg t \quad \ctg(180^\circ - t) = -\ctg t \quad \ctg(t - 180^\circ) = \ctg t \quad \ctg(360^\circ - t) = -\ctg t$$

$\cos(a+b) = \cos a \cdot \cos b - \sin a \cdot \sin b$	$\cos a + \cos b = 2\cos \frac{a+b}{2} \cdot \cos \frac{a-b}{2}$
$\cos(a-b) = \cos a \cdot \cos b + \sin a \cdot \sin b$	$\cos a - \cos b = -2\sin \frac{a-b}{2} \cdot \sin \frac{a+b}{2}$
$\sin(a+b) = \sin a \cdot \cos b + \cos a \cdot \sin b$	$\sin a + \sin b = 2\sin \frac{a+b}{2} \cdot \cos \frac{a-b}{2}$
$\sin(a-b) = \sin a \cdot \cos b - \cos a \cdot \sin b$	$\sin a - \sin b = 2\sin \frac{a-b}{2} \cdot \cos \frac{a+b}{2}$
$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2\cos^2 x - 1 = 1 - 2\sin^2 x$	$\sin 2x = 2\sin x \cdot \cos x$
$\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$	$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}$
$\cos 3x = \cos x(4\cos^2 x - 3)$	$\sin 3x = \sin x(3 - 4\sin^2 x)$
$\cos x = \frac{1 - \tg^2 \frac{x}{2}}{1 + \tg^2 \frac{x}{2}}$	$\sin x = \frac{2\tg \frac{x}{2}}{1 + \tg^2 \frac{x}{2}}$
$\sin^2 x = \frac{\tg^2 x}{1 + \tg^2 x}$	$\cos^2 x = \frac{1}{1 + \tg^2 x}$
$\tg x = \frac{2\tg \frac{x}{2}}{1 - \tg^2 \frac{x}{2}}$	$\tg 2x = \frac{2\tg x}{1 - \tg^2 x}$
$\tg \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$	$\tg(a-b) = \frac{\tg a - \tg b}{1 + \tg a \cdot \tg b}$
$\sin a \cdot \cos b = \frac{\sin(a+b) + \sin(a-b)}{2}$	$\sin a \cdot \sin b = \frac{\cos(a-b) + \cos(a+b)}{2}$
$\cos a \cdot \cos b = \frac{\cos(a+b) + \cos(a-b)}{2}$	$\arcsin x + \arccos x = \frac{\pi}{2}$
$\arctg x + \arcctg x = \frac{\pi}{2}$	$\sin(\arccos x) = \sqrt{1 - x^2}$
$\cos(\arcsin x) = \sqrt{1 - x^2}$	$\arctg(\pm \infty) = \pm \frac{\pi}{2}$

$\sin x = a$  dacă  $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \emptyset$

$\sin x = a$  dacă  $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \{(-1)^k \cdot \arcsin a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$

$\cos x = a$  dacă  $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \emptyset$

$\cos x = a$  dacă  $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \{\pm \arccos a + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$

$\tg x = a$   $S = \{\arctg a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$

$\cos f(x) = \sin g(x) \Rightarrow \cos f(x) = \cos(\frac{\pi}{2} - g(x))$

$\ctg x = a$   $S = \{\arcctg a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$

**1. Teorema cosinusului:**

$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos A$	$\cos A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc}$
$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos B$	$\cos B = \frac{a^2 + c^2 - b^2}{2ac}$
$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos C$	$\cos C = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab}$

**2. Teorema sinusurilor:**

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$$

$$S = \frac{b \cdot c \cdot \sin A}{2} = \frac{a \cdot c \cdot \sin B}{2} = \frac{b \cdot c \cdot \sin A}{2}$$

$$S = \frac{c^2 \cdot \sin A \cdot \sin B}{2 \sin C}$$

**3. Aria unui triunghi:**

$$S = \frac{a \cdot b \cdot c}{4R}$$

$$S = \frac{b \cdot h}{2}$$

$$S = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}, p = \frac{a+b+c}{2}$$

**4. Raza cercului circumscris:**

$$R = \frac{a \cdot b \cdot c}{4S_{\Delta ABC}}$$

**5. Raza cercului înscris:**

$$r = \frac{S_{\Delta ABC}}{p}$$

$$p = \frac{a+b+c}{2}$$

**6. Formula medianei:**

$$m_A^2 = \frac{2(b^2 + c^2) - a^2}{4}$$

$$m_B^2 = \frac{2(a^2 + c^2) - b^2}{4}$$

$$m_C^2 = \frac{2(a^2 + b^2) - c^2}{4}$$

**7. Coordonatele mijlocului unui segment:**

$$x_M = \frac{x_A + x_B}{2}$$

$$y_M = \frac{y_A + y_B}{2}$$

**8. Coordonatele centrului de greutate:**

$$x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3}$$

$$y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3}$$

**9. Coordonatele punctului care împarte un segment:**

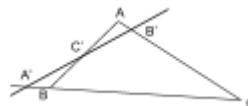
$$x_M = \frac{x_A + k x_B}{1+k}$$

$$y_M = \frac{y_A + k y_B}{1+k}$$

**10. Distanța dintre 2 puncte:**

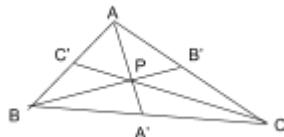
$$d(A, B) = AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$$

**11. Teorema lui Menelau:**



$$A' - B' - C' \text{ coliniare} \Leftrightarrow \frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$$

**12. Teorema lui Ceva:**



$$AA' \cap BB' \cap CC' = \{P\} \Leftrightarrow \frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$$

$x$	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{3}$	$-\frac{\pi}{4}$	$-\frac{\pi}{6}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
$\sin x$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{1}}{2}$	0	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1

$x$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	$\pi$
$\cos x$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{1}}{2}$	0	$-\frac{\sqrt{1}}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1

$x$	$-\frac{\pi}{2}$	$-\frac{\pi}{3}$	$-\frac{\pi}{4}$	$-\frac{\pi}{6}$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
$\tan x$	$-\infty$	$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	$+\infty$

$x$	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	$\pi$
$\cot x$	$+\infty$	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0	$-\frac{\sqrt{3}}{3}$	-1	$-\sqrt{3}$	$-\infty$

**Ecuatii liniare în sin și cos:**

$$a \cos t + b \sin t = c \mid : \sqrt{a^2 + b^2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sin \alpha \cdot \cos t + \cos \alpha \cdot \sin t = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sin(\alpha + t) = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

## 6. Puteri, radicali și logaritmi. Ecuății

### Puteri

#### 1. Proprietăți

- $a^x \cdot a^y = a^{x+y}$
- $\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$
- $(a^x)^y = a^{x \cdot y}$
- $a^x \cdot b^x = (a \cdot b)^x$
- $\frac{a^x}{b^x} = \left(\frac{a}{b}\right)^x$
- $a^{-x} = \frac{1}{a^x}$

#### 2. Ecuății exponentiale

- |                       |  |
|-----------------------|--|
| $a^{f(x)} = b, b > 0$ | $b = a^{g(x)} \Rightarrow a^{f(x)} = a^{g(x)} \stackrel{\text{inj}}{\Rightarrow} f(x) = g(x)$<br>$a^{f(x)} = b \mid \log_a \Rightarrow \log_a f(x) = \log_a b \Rightarrow f(x) = \log_a b$ |
|-----------------------|--|
2.  $\alpha a^{2f(x)} + \beta a^{f(x)} + \gamma = 0$  - notăm  $a^{f(x)} = t \Rightarrow \alpha t^2 + \beta t + \gamma = 0$
3.  $\alpha a^{2f(x)} + \beta(a \cdot b)^{f(x)} + \gamma b^{2f(x)} = 0 \mid : b^{2f(x)} \Leftrightarrow \alpha\left(\frac{a}{b}\right)^{2f(x)} + \beta\left(\frac{a}{b}\right)^{f(x)} + \gamma = 0$   
notăm  $\left(\frac{a}{b}\right)^{f(x)} = t \Rightarrow \alpha t^2 + \beta t + \gamma = 0$
4. Ecuății cu soluție unică (monotonie/injectivitate)
5. Alte tipuri (ecuații cu cel mult 2 soluții / inegalitatea mediilor)

### Radicali

#### 1. Proprietăți

- $\sqrt[n]{a} = a^{\frac{1}{n}}$
- $(\sqrt[n]{a})^k = \sqrt[n]{a^k}$
- $\sqrt[n]{a \cdot b} = \sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b}$
- $\sqrt[n]{\frac{a}{b}} = \sqrt[n]{\frac{a}{b}}$
- $\sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[p]{a} - \sqrt[n]{a} = \sqrt[n \cdot p]{a^p} = \sqrt[n]{a^p}$
- $\sqrt[n]{\sqrt[n]{a}} = \sqrt[n^2]{a}$

#### 2. Ecuății iraționale

1. Domeniul de definiție:
- |                    |   |
|--------------------|---|
| $\sqrt[2k]{a} = b$ | $\begin{cases} a \geq 0 \\ b \geq 0 \\ 2k \in \mathbb{N}^*, k \geq 1 \end{cases}$ |
|--------------------|---|
- |                      |   |
|----------------------|---|
| $\sqrt[2k+1]{a} = b$ | $\begin{cases} a, b \in \mathbb{R} \\ k \in \mathbb{N} \end{cases}$ |
|----------------------|---|
2. Ridicăm la putere ambii membri ai ecuației
3. Verificăm soluțiile

### Logaritmi

#### 1. Proprietăți

- $\log_a x + \log_a y = \log_a(xy)$
- $\log_a x - \log_a y = \log_a \frac{x}{y}$
- $\log_a x^n = n \log_a x$
- $\log_a \sqrt[n]{x} = \frac{1}{n} \log_a x$
- $\log_a x^k = \frac{n}{k} \log_a x$
- $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}, \log_a b = \frac{\log_x b}{\log_x a}$
- $a^{\log_b c} = c^{\log_b a}$
- $\log_a^k x^n = n^k \log_a^k x$

#### 2. Ecuății logaritmice ( $\log_a x$ )

1. Domeniul de definiție:

$$\begin{cases} a > 0 \\ a \neq 1 \\ x > 0 \end{cases}$$

2. Eliminăm logaritmul

- $\log_a x = \log_a y \stackrel{\text{inj}}{\Rightarrow} x = y$
- $\log_a x = y \stackrel{\text{inj}}{\Rightarrow} x = a^y$
- notării

3. Verificăm soluțiile

### Ecuății trigonometrice

- |                 |  |
|-----------------|--|
| 1) $\sin x = a$ | dacă $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \emptyset$<br>dacă $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \{(-1)^k \cdot \arcsin a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ |
|-----------------|--|
- 
- |                 |  |
|-----------------|--|
| 2) $\cos x = a$ | dacă $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \emptyset$<br>dacă $a \in [-1, 1] \Rightarrow S = \{\pm \arccos a + 2k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ |
|-----------------|--|
- 
- |                            |  |
|----------------------------|--|
| 3) $\cos f(x) = \sin g(x)$ | $\cos f(x) = \cos(\frac{\pi}{2} - g(x)) \Rightarrow (2)$ |
|----------------------------|--|
- 
- |                              |   |
|------------------------------|---|
| 4) $\operatorname{tg} x = a$ | $S = \{\operatorname{arctg} a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ |
|------------------------------|---|
- 
- |                               |  |
|-------------------------------|--|
| 5) $\operatorname{ctg} x = a$ | $S = \{\operatorname{arcctg} a + k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\}$ |
|-------------------------------|--|

## 7. Numere complexe

1. Forma algebrică:  $z = a + ib$

2. Egalitatea a 2 numere:  $\begin{array}{l} z_1 = a_1 + ib_1 \\ z_2 = a_2 + ib_2 \end{array} \quad z_1 = z_2 \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = a_2 \\ b_1 = b_2 \end{cases}$

3. Modulul unui număr complex:  $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

### 3.1. Proprietăți

- $|z| \geq 0$
- $|z| = 0 \Leftrightarrow z = 0$
- $\|z_1 - z_2\| \leq |z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$
- $|z| = |\bar{z}|$
- $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$
- $|z^n| = |z|^n$
- $\left| \frac{z_1}{z_2} \right| = \frac{|z_1|}{|z_2|}$

4. Conjugatul unui număr complex:  $\bar{z} = a - ib$

### 4.1. Proprietăți

- $|z|^2 = z \cdot \bar{z} \Rightarrow \bar{z} = \frac{|z|^2}{z}$
- $z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \bar{z} = z$
- $z \in i\mathbb{R}^* \Leftrightarrow \bar{z} = -z$
- $\overline{z_1 + z_2} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2$
- $\overline{z_1 \cdot z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2$
- $(\bar{z}^n) = \bar{z}^n$
- $\left( \frac{z_1}{z_2} \right) = \frac{\bar{z}_1}{\bar{z}_2}$

5. Rezolvarea ecuației de gradul II în  $\mathbb{C}$ :  $\Delta < 0 \Rightarrow x_{1,2} = \frac{-b \pm i\sqrt{-\Delta}}{2a}$

6. Forma trigonometrică:  $z = r(\cos t + i \sin t)$

$r = \sqrt{a^2 + b^2}$
$t = \arctg \frac{b}{a} + k\pi$

## 7. Operații cu numere în forma trigonometrică

$z_1 \cdot z_2 = r_1 r_2 [\cos(t_1 + t_2) + i \sin(t_1 + t_2)]$	$z^n = r^n (\cos nt + i \sin nt)$
$\frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1}{r_2} [\cos(t_1 - t_2) + i \sin(t_1 - t_2)]$	$\frac{1}{z} = \frac{1}{r} (\cos(-t) + i \sin(-t))$

8. Formula lui Moivre:  $(\cos t + i \sin t)^n = \cos nt + i \sin nt$

9. Rădăcinile de ordin n:  $z_k = \sqrt[n]{r} \left( \cos \frac{t+2k\pi}{n} + i \sin \frac{t+2k\pi}{n} \right)$

10. Ecuații binome:  $z^n - c = 0 \Leftrightarrow z^n = c$

## 8. Funcții

1. Imaginea funcției:  $Im f = \{f(x) \mid x \in A\} = \{y \in B \mid \exists x \in A : f(x) = y\}$

2. Funcția injectivă:  $f$  injectivă  $\Leftrightarrow f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$

- $f$  strict monotonă  $\Rightarrow f$  injectivă
- funcția de gradul I este injectivă (strict monotonă)
- funcția de gradul II nu este injectivă (strict monotonă)
- $f$  injectivă  $\Leftrightarrow$  orice paralelă la axa  $O_x$  tăie  $G_f$  în cel mult 1 punct
- $f$  injectivă  $\Leftrightarrow \forall y \in B$ , ec.  $f(x) = y$  are cel mult o soluție

3. Funcția surjectivă:  $f$  surjectivă  $\Leftrightarrow \forall y \in B$ ,  $\exists x \in A : f(x) = y$

- funcția de gradul I este surjectivă
- funcția de gradul II nu este surjectivă
- $f$  surjectivă  $\Leftrightarrow$  orice paralelă la axa  $O_x$  tăie  $G_f$  în cel puțin 1 punct
- $f$  surjectivă  $\Leftrightarrow \forall y \in B$ , ec.  $f(x) = y$  are cel puțin o soluție

4. Funcția bijectivă:  $f$  bijectivă  $\Leftrightarrow f$  injectivă și surjectivă

5. Funcția inversabilă:  $f$  inversabilă  $\Leftrightarrow \exists f^{-1} : B \rightarrow A \Leftrightarrow f$  bijectivă

5.1. Determinarea inversei:  $f : A \rightarrow B \Rightarrow f^{-1} : B \rightarrow A$ ,  $f^{-1}(x) = t \mid f(t) \Leftrightarrow f(f^{-1}(x)) = f(t) \Leftrightarrow f(t) = x \Rightarrow t = \dots$

6. Intersecția cu axele:  $G_f \cap O_x : y = 0 \Leftrightarrow f(x) = 0$   $G_f \cap O_y : x = 0 \Leftrightarrow f(0)$

7. Intersecția graficelor a 2 funcții:  $G_f \cap G_g : f(x) = g(x)$

8. Componerea a 2 funcții:  $g(f(x)) \Leftrightarrow (g \circ f)(x)$

9. Funcția periodică:  $f$  periodică  $\Leftrightarrow f(x + T) = f(x)$ ,  $\forall x \in \mathbb{R}$ ,  $T > 0$

10. Funcția (im)pară:  $f$  pară  $\Leftrightarrow f(-x) = f(x)$   $f$  impară  $\Leftrightarrow f(-x) = -f(x)$

11. Axa de simetrie:  $x = a$  axă de simetrie pentru  $G_f \Leftrightarrow f(a + x) = f(a - x)$

## 9. Combinatorică. Matematici financiare

1. Permutări:  $P_n = n!$ ,  $0! = 1$

2. Aranjamente:  $A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!}$

3. Combinări:  $C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}$

$$C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 + \dots + C_n^n = 2^n \quad \begin{array}{|c|c|} \hline C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots = 2^{n-1} & C_n^k = C_n^{n-k} \\ C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \dots = 2^{n-1} & C_n^k = C_{n-1}^k + C_{n-1}^{k-1} \\ \hline \end{array}$$

Suma coeficientilor =  $f(1)$

Fie **A** o mulțime cu  $n$  elemente și **B** o mulțime cu  $m$  elemente:

4. Numărul funcțiilor  $f : A \rightarrow B$ :  $m^n$

5. Numărul funcțiilor bijective  $f : A \rightarrow B$ :  $P_n = n!$

6. Numărul funcțiilor injective  $f : A \rightarrow B$ :  $A_n^m$

7. Numărul funcțiilor strict (des)crescătoare  $f : A \rightarrow B$ :  $C_n^m$

8. Numărul submulțimilor:  $2^n$

9. Numărul submulțimilor cu  $k$  elemente:  $C_n^k$

10. Binomul lui Newton:  $(a + b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1} b + \dots + C_n^n b^n$

11. Termenul de rang  $k$ :  $T_{k+1} = C_n^k a^{n-k} b^k$

### Matematici financiare

1. Dobânda simplă:  $D_n = \frac{S_0 \cdot n \cdot p}{100}$   $S_n = S_0 + D_n$

2. Dobânda compusă:  $D_n = S_0 [(1 + \frac{p}{100})^n - 1]$   $S_n = S_0 + D_n$

3. Probabilități:  $p = \frac{\text{numărul cazurilor favorabile}}{\text{numărul cazurilor posibile}}$

## 10. Geometrie analitică

1. Panta dreptei AB:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$$

$$d : ax + by + c = 0 \Rightarrow m = -\frac{a}{b}$$

$$y = mx + n \Rightarrow m = \text{panta}$$

2. Ecuăția dreptei AB:

$$\frac{x - x_A}{x_B - x_A} = \frac{y - y_A}{y_B - y_A}$$

$$\begin{vmatrix} x & y & 1 \\ x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \end{vmatrix} = 0$$

3. Ecuăția dreptei care trece prin A(x<sub>A</sub>, y<sub>A</sub>):

$$y - y_A = m(x - x_A)$$

4. Ecuăția tangentei într-un punct a:

$$y - f(a) = f'(a)(x - a)$$

5. Condiția de paralelism:  $d_1 \parallel d_2 \Leftrightarrow m_1 = m_2$

6. Condiția de perpendicularitate:  $d_1 \perp d_2 \Leftrightarrow m_2 \cdot m_1 = -1 \Leftrightarrow m_2 = -\frac{1}{m_1}$

7. Cordonatele mijlocului lui AB:  $x_M = \frac{x_A + x_B}{2}$   $y_M = \frac{y_A + y_B}{2}$

8. Cordonatele punctului care împarte AB într-un raport k:

$$x_M = \frac{1}{k+1}x_A + \frac{k}{k+1}x_B$$

$$y_M = \frac{1}{k+1}y_A + \frac{k}{k+1}y_B$$

9. Intersecția a 2 drepte:

- $d_1 \cap d_2 = \{A(x_0, y_0)\} \Leftrightarrow \frac{a_1}{a_2} \neq \frac{b_1}{b_2}$
- $d_1 \cap d_2 \text{ coincid} \Leftrightarrow \frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} \neq \frac{c_1}{c_2}$

10. Distanța de la un punct la o dreaptă:  $d(A, d) = \frac{|ax_A + by_A + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

11. Aria unui triunghi:

$$\Delta = \begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix}$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{|\Delta|}{2}$$

12. Condiția de coliniaritate

a 3 puncte:

$$\Delta = \begin{vmatrix} x_A & y_A & 1 \\ x_B & y_B & 1 \\ x_C & y_C & 1 \end{vmatrix}$$

$A, B, C$  coliniare  $\Leftrightarrow \Delta = 0$

13. Condiția de concurență a

3 drepte:

$$d_k : a_k x + b_k y + c_k = 0$$

$$d_1 \cap d_2 \cap d_3 = \{P\} \Leftrightarrow \begin{vmatrix} a_1 & b_1 & c_1 \\ a_2 & b_2 & c_2 \\ a_3 & b_3 & c_3 \end{vmatrix} = 0$$

## 11. Permutări. Transpoziții

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & n \\ \alpha(1) & \alpha(2) & \dots & \alpha(n) \end{pmatrix}$$

1. Produsul a 2 permutări:  $\alpha\beta = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & n \\ \alpha(\beta(1)) & \alpha(\beta(2)) & \dots & \alpha(\beta(n)) \end{pmatrix}$

### 1.1. Proprietăți

- compunerea funcțiilor este **asociativă**
- permutarea identică  $e = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & n \\ 1 & 2 & \dots & n \end{pmatrix}$
- orice permutare din  $S_n$  este inversabilă (funcții bijective)

2. Ordinul grupului: numărul elementelor lui ( $\text{ord } S_n = n!$ )

$$\alpha \in S_n, \text{ ord } \alpha = k \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha^k = e \\ \alpha^2 \neq e, \alpha^3 \neq e, \dots, \alpha^{k-1} \neq e \end{cases}$$

3. Inversiuni:  $(i, j)$  se numește **inversiune** a permutării  $\Leftrightarrow i < j$  și  $\alpha(i) > \alpha(j)$

4. Semnul unei permutări:  $\begin{cases} \text{permutare pară,} & \text{dacă } \varepsilon(\alpha) = +1 \\ \text{permutare impară,} & \text{dacă } \varepsilon(\alpha) = -1 \end{cases}$

$$\varepsilon(\alpha) = (-1)^{m(\alpha)}, m(\alpha) - \text{numărul de inversiuni}$$

**Transpoziții:** orice permutare de forma  $(ij) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & i & \dots & j & \dots & n \\ 1 & 2 & \dots & j & \dots & i & \dots & n \end{pmatrix}$

**Proprietăți:**  $(ij)^2 = e$   $(ij)^{-1} = (ij)$

## 12. Matrice

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{m1} & a_{m2} & a_{m3} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix}_{1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq m} = (a_{ij})_{1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq m}$$

**1. Matrice egale:**  $A = B \Leftrightarrow a_{ij} = b_{ij}, \forall i = \overline{1, n}, j = \overline{1, m}$

**2. Matricea transpusă:**  $A^t = (a_{ji})$  (linia  $i$  din  $A \rightarrow$  coloana  $j$  din  $A^t$ )

**3. Adunarea matricelor:**  $A + B = C, c_{ij} = a_{ij} + b_{ij}, \forall i = \overline{1, n}, j = \overline{1, m}$

• **Elementul neutru:**  $O_n = \begin{pmatrix} 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix}$

**4. Înmulțirea cu un scalar:**  $\alpha \cdot A = (\alpha \cdot a_{ij}), \forall i = \overline{1, n}, j = \overline{1, m}$

**5. Înmulțirea matricelor:**  $A \cdot B = C, c_{ij} = \sum_{k=1}^n a_{ik} \cdot b_{kj}$  AB ≠ BA

• **Elementul neutru:**  $I_n = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}$

**6. Ridicarea la putere:**  $A^n = A^{n-1} \cdot A$

**Formulele de calcul prescurtat sunt valabile  $\Leftrightarrow AB = BA$**

### Rangul unei matrice:

- Se numește **minor de ordin  $k$**  orice determinant format din elementele care se află la intersecția a  $k$  linii și  $k$  coloane
- $\text{rang } A = r \Leftrightarrow$  există un minor de rang  $r$  diferit de 0 și toți minorii de ordin  $> r$ , dacă există, sunt egali cu 0
- Rangul matricei  $A$  este  $r \Leftrightarrow$  există un minor de ordinul  $r \neq 0$  și toți minorii de ordinul  $r+1 = 0$

**Inversa unei matrice:**  $A$  inversabilă  $\Leftrightarrow \det A \neq 0$

**1. Proprietăți:**  $\det(A \cdot A^{-1}) = \det I_n$   $\det A \cdot \det A^{-1} = 0 \Leftrightarrow \det A = 0$

**2. Determinarea inversei:**

1.  $\det A \neq 0 \Rightarrow \exists A^{-1}$
2. scriem matricea  $A^t$
3. determinăm matricea  $A^*$
4. determinăm  $A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot A^*$

sau  $A \cdot A^{-1} = A^{-1} \cdot A = I_n$

### Ecuării matriceale:

- |   |   |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• <math>\det A \neq 0</math></li> <li>• <math>X \cdot A = B \Rightarrow A^{-1}   X \cdot A = B \Rightarrow X = A^{-1}B</math></li> <li>• <math>X \cdot A = B \Rightarrow AX = B   A^{-1} \Rightarrow X = BA^{-1}</math></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <math>\det A = 0</math> se ia <math>X</math> în formă generală și se înlocuiește în ecuație</li> </ul> |
|---|---|

### 13. Determinanți

$$\det A = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \cdots & a_{2n} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ a_{m1} & a_{m2} & a_{m3} & \cdots & a_{mn} \end{vmatrix}$$

1. Determinantul de ordinul 2:  $\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc$

2. Determinantul de ordinul 3:  $\begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} = aei + dgc + bfh - ceg - bdi - afh$

3. Dezvoltarea unui determinant după o linie sau coloană

$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{vmatrix} = a \cdot (-1)^{1+1} \begin{vmatrix} e & f \\ h & i \end{vmatrix} + b \cdot (-1)^{1+2} \begin{vmatrix} d & f \\ g & i \end{vmatrix} + c \cdot (-1)^{1+3} \begin{vmatrix} d & e \\ g & h \end{vmatrix}$$

4. Proprietăți:

$$\det A^t = \det A \quad \det(AB) = \det A \cdot \det B \quad \det(A^k) = (\det A)^k \quad \det(\alpha \cdot A) = \alpha^n \cdot \det A$$

1. dacă o linie/coloană are elementele egale cu 0  $\Rightarrow \det A = 0$
2. dacă un determinant are 2 linii/coloane identice  $\Rightarrow \det A = 0$
3. dacă înmulțim elementele unei linii/coloane cu un număr diferit de 0, se obține un determinant egal cu produsul dintre acel număr și determinantul inițial.
4. putem scoate factor comun de pe o linie/coloană
5. dacă elementele unei linii/coloane se înmulțesc cu un număr și se adună la altă linie/coloană, determinantul rămâne neschimbăt

5. Determinantul circular:  $\Delta = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = a^3 + b^3 + c^3 - 3ab$

6. Determinantul Vandermonde:  $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \\ a^2 & b^2 & c^2 \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c-b)$

7. Teorema Cayley-Hamilton:  $A^2 - \text{tr}(A) \cdot A + (\det A) I_2 = O_2 \quad \text{tr}(A) = a + d$

### 14. Sisteme de ecuații liniare. Sisteme simetrice

$$(S) \begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \cdots + a_{1n}x_n = b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \cdots + a_{2n}x_n = b_2 \\ \cdots \cdots \cdots \cdots \cdots \cdots \cdots \cdots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \cdots + a_{mn}x_n = b_m \end{cases}$$

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix}, \bar{A} = \begin{pmatrix} a_{11} & \cdots & a_{1n} & : & b_1 \\ a_{21} & \cdots & a_{2n} & : & b_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & : & \cdots \\ a_{m1} & \cdots & a_{mn} & : & b_m \end{pmatrix}$$

1. (S) incompatibil	$\Leftrightarrow$ nu are soluții $\Leftrightarrow$	$\text{rang } A \neq \text{rang } \bar{A}$
		$\begin{cases} \det A = 0 \\ \exists \text{ min. car. } \neq 0 \end{cases}$

2. (S) compatibil	$\Leftrightarrow$ are cel puțin o soluție	$\text{rang } A = \text{rang } \bar{A} = \text{nr nec}$
		$\det A \neq 0$
• determinat	$\Leftrightarrow$ are soluție unică $\Leftrightarrow$	$\text{rang } A = \text{rang } \bar{A} < \text{nr nec}$
		$\begin{cases} \det A = 0 \\ \forall \text{ min. car. } \neq 0 \end{cases}$
• nedeterminat	$\Leftrightarrow$ are cel puțin 2 soluții $\Leftrightarrow$	

3. (S) omogen	$\Leftrightarrow$ B are toate elementele 0 (soluție banală, nulă)	$\text{rang } A = \text{nr nec}$
		$\det A \neq 0$
• compatibil determinat	admit numai sol. banală (0, 0, ..., 0) $\Leftrightarrow$	$\begin{cases} \text{rang } A = \text{nr nec} \\ \det A \neq 0 \end{cases}$
• compatibil nedeterminat	admit și soluții nenule $\Leftrightarrow$	$\begin{cases} \text{rang } A < \text{nr nec} \\ \det A = 0 \end{cases}$

#### Sisteme simetrice:

1. Notăm  $\begin{cases} S = x + y \\ P = xy \end{cases}$  și formăm sistemul în S și P
2. Rezolvăm sistemul cu necunoscutele S și P
3. Pentru a obține soluțiile sistemelor în x și y calculăm soluțiile ecuației  $t^2 - St + P = 0$

## 15. Metode de rezolvare a sistemelor de ecuații liniare

### 1. Regula lui Cramer: pentru sistemele compatibil determinante

- calculăm  $\det A$
- dacă  $\det A \neq 0$  se calculează  $d_{x_k}$  unde  $d_{x_k}$  este determinantul obținut din  $\det A$  înlocuind coloana  $k$  cu coloana termenilor liberi

$$x_k = \frac{d_{x_k}}{\det A}$$

### 2. Metoda matriceală

- dacă  $A \in M_n(\mathbb{R})$  se calculează  $\det A$
- dacă  $\det A \neq 0$  se calculează  $A^{-1}$
- soluția sistemului este  $X = A^{-1} \cdot B$

### 3. Teorema lui Kronecker-Capelli: $(S)$ compatibil $\Leftrightarrow \text{rang } A = \text{rang } \bar{A}$

### 4. Teorema lui Rouche: $(S)$ compatibil $\Leftrightarrow \forall \min \text{car} = 0$

## Studiul compatibilității:

- Dacă  $A$  este pătratică și  $\det A \neq 0 \Rightarrow$  Regula lui Cramer
- Dacă  $A$  nu este pătratică sau  $\det A = 0$ 
  - determinăm  $\text{rang } A$  și **minorul principal**
  - determinăm  $\text{rang } \bar{A}$  și **minorul caracteristic** ( $m_i$ )

**minor caracteristic** = minor care se obține prin adăugarea minorului principal cu coloana termenilor libri și o linie rămasă liber

## Rezolvarea sistemelor compatibile:

- determinăm  $\text{rang } A$ ,  $\text{rang } \bar{A}$ , **min principal** și **min caracteristic**
- stabilim ecuațiile principale (care corespund min. principal) și cele secundare
- stabilim necunoscutele principale corespunzătoare ecuațiilor principale
- eliminăm ecuațiile secundare
- atribuim necunoscutele secundare valori arbitrale ( $a, b, \dots$ ) și le trecem în dreapta semnului egal
- calculăm valorile necunoscutele principale, obținând soluția sistemului
- rezolvăm sistemul obținut

## 16. Siruri. Asimptote

$(a_n)_{n \geq 1}$  monoton crescător  $\Leftrightarrow a_{n+1} - a_n \geq 0 \Leftrightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} \geq 1$

$a_1$  - margine inferioară

$(a_n)_{n \geq 1}$  monoton descrescător  $\Leftrightarrow a_{n+1} - a_n \leq 0 \Leftrightarrow \frac{a_{n+1}}{a_n} \leq 1$

$a_1$  - margine superioară

1. Monotonie:  $(a_n)_{n \geq 1}$  mărginit  $\Leftrightarrow \exists a, b \in \mathbb{R} : a \leq a_n \leq b$

2. Sir convergent:  $(a_n)_{n \geq 1}$  convergent  $\Leftrightarrow$  are limită un număr real  
 $\Leftrightarrow (a_n)_{n \geq 1}$  monoton și mărginit

3. Sir divergent:  $(a_n)_{n \geq 1}$  divergent  $\Leftrightarrow$  nu are limită/are limită  $\pm \infty$

4. Limita sirurilor monotone:  
 $(a_n)_{n \geq 1}$  strict crescător și nemărginit  $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$   
 $(a_n)_{n \geq 1}$  strict descrescător și nemărginit  $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$   
 $(a_n)_{n \geq 1}$  strict crescător și mărginit  $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \sup a_n$   
 $(a_n)_{n \geq 1}$  strict descrescător și mărginit  $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \inf a_n$

## Asimptote:

1. Asimptote orizontale:  $y = l$   $l = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x)$

- dacă  $l \in \{\pm\infty\} \Rightarrow$  nu există asimptote orizontale
- dacă există asimptote orizontale spre  $\pm\infty \Rightarrow$  nu există asimptote oblice

2. Asimptote oblice:  $y = mx + n$   $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}$   $n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} [f(x) - mx]$

3. Asimptote verticale:  $y = a$  dacă  $\lim_{x \rightarrow a} f(x) \in \{\pm\infty\}$   
 $a$  - punct de acumulare pentru  $D$

# 17. Limite

## 1. Limite remarcabile

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a^n = \begin{cases} \infty, & a > 1 \\ 1, & a = 1 \\ 0, & a \in (-1, 1) \\ \text{nu există } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n, & a < 1 \end{cases}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^a = \begin{cases} \infty, & a > 0 \\ 1, & a = 0 \\ 0, & a < 0 \end{cases}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^k}{a^n} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_0 n^p + a_1 n^{p-1} + \dots + a_p) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_0 n^p = \begin{cases} \infty, & a_0 > 0 \\ -\infty, & a_0 < 0 \end{cases}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_0 n^p + a_1 n^{p-1} + \dots + a_{p-1} n + a_p}{b_0 n^k + b_1 n^{k-1} + \dots + b_{k-1} n + b_k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^p}{n^k} = \begin{cases} \frac{a_0}{b_0}, & p = k \\ 0, & p < k \\ \pm\infty, & p > k \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^a - 1}{x} = a$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} (1+x)^{\frac{1}{x}} = e$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{arctg} x}{x} = 1$$

Dacă  $x \rightarrow \infty$ , limitele sunt egale cu 0 ( $\frac{\text{mărginit}}{\infty}$ )

## 2. Operații cu siruri convergente

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n + b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n + \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n) \cdot (\lim_{n \rightarrow \infty} b_n)$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[p]{a_n} = \sqrt[p]{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (c \cdot a_n) = c \lim_{n \rightarrow \infty} a_n, \quad c \in \mathbb{R}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n^{b_n} = (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n)^{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \log_b a_n = \log_b (\lim_{n \rightarrow \infty} a_n)$$

Produsul (raportul) dintre un sir mărginit și un sir cu limita 0 ( $\pm\infty$ ) este 0

Adunări & scăderi	Înmulțiri & împărțiri	Puteri	Alte operații
$\infty + \infty = \infty$	$\infty \cdot \infty = \infty$	$\infty^\infty = \infty$	$\ln 0 = -\infty, \ln \infty = \infty$
$-\infty - \infty = -\infty$	$(-\infty) \cdot (-\infty) = \infty$	$\infty^{-\infty} = 0$	$e^\infty = \infty, e^{-\infty} = 0$
$a + \infty = \infty$	$a \cdot \infty = \infty, a > 0$	$a^\infty = \infty, a > 1$	$\sqrt[n]{\infty} = \infty$
$\infty + a = \infty$	$a \cdot \infty = -\infty, a < 0$	$a^{-\infty} = 0, -1 < a < 1$	$\sqrt[2n+1]{-\infty} = -\infty$
$a - \infty = -\infty$	$\frac{a}{\pm\infty} = 0$	$\infty^a = \infty, a > 0$	$\operatorname{arctg}(\pm\infty) = \pm \frac{\pi}{2}$
$-\infty + a = -\infty$	$\frac{1}{0^-} = -\infty, \frac{1}{0^+} = \infty$	$\infty^a = 0, a < 0$	$\operatorname{arcctg}(\infty) = 0$
		$0^\infty = 0$	$\operatorname{arcctg}(-\infty) = \pi$

## 3. Nedeterminări

$\frac{\infty}{\infty}$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se dă factor comun puterea cea mai mare</li> <li>se dă factor comun foarte</li> </ul>
$\frac{0}{0}$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se fac calculele de sub limită</li> <li>se folosesc limitele remarcabile</li> <li>se amplifică cu conjugata</li> <li>se simplifică fracția cu <math>x - a</math> după descompunerea în factori a numitorului și numărătorului și se face substituția <math>x - a = t</math></li> </ul>
$\infty \cdot 0$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se transformă în <math>\frac{\infty}{\infty}</math> sau <math>\frac{0}{0}</math> și se aplică limitele remarcabile</li> <li>se aplică <math>f^g = \frac{f}{g^{-1}} = \frac{g}{f^{-1}}</math> și se transformă în <math>\frac{\infty}{\infty}</math> sau <math>\frac{0}{0}</math></li> </ul>
$\infty - \infty$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se fac calculele de sub limită și se amplifică cu conjugata</li> </ul>
$1^\infty$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se aplică <math>\lim_{n \rightarrow \infty} (1+x)^{\frac{1}{x}} = e</math></li> </ul>
$0^0$	<ul style="list-style-type: none"> <li>se formează <math>f^g = e^{g \cdot \ln f}</math></li> </ul>
$\infty^0$	

## 4. Alte metode pentru calculul limitelor

1. Stolz-Cezaro	2. Criteriul radical	3. Criteriul raportului
$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n}$	$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[p]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n}$	$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = l$
$l < 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$		
$l > 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$		
$l = 1 \Rightarrow$ nu putem calcula cu crt. rap.		

## 4. Criteriul cleștelui

$$\begin{cases} f(x) \leq g(x) \leq h(x), x \neq a \\ \lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} h(x) = l \end{cases} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} g(x) = l$$

## 18. Funcții continue

$f$  este continuă în  $a \Leftrightarrow l_s = l_d = f(a)$

- $a$  este punct de discontinuitate de **speță I**  $\Leftrightarrow f$  este discontinuă în  $a$  și limitele laterale există și sunt finite
- $a$  este punct de discontinuitate de **speță II**  $\Leftrightarrow f$  este discontinuă în  $a$  și nu este de speță II (nu există o limită laterală sau limitele laterale nu sunt finite)

### 1. Proprietăți

- Funcțiile elementare sunt continue pe domeniul de definiție**
- $f$  continuă pe  $[a, b] \Rightarrow f$  mărginită pe  $[a, b]$ ,  $a, b \in \mathbb{R}$
- $f$  continuă  $\Rightarrow f$  are **Proprietatea lui Darboux** ( $f(\text{interval}) = \text{interval}$ )
- $\begin{cases} f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R} \\ f \text{ continuă pe } [a, b] \Rightarrow f(x) = 0 \text{ are cel puțin o soluție în } [a, b] \\ f(a) \cdot f(b) < 0 \end{cases}$
- $f$  strict monotonă și continuă pe  $D \Rightarrow f$  injectivă
- $f$  bijectivă  $\Leftrightarrow f$  strict monotonă  $\Leftrightarrow f$  inversabilă
- dacă  $f: I \rightarrow \mathbb{R}$  are PD și este monotonă  $\Rightarrow f$  continuă pe  $I$

## 19. Funcții derivabile

$f$  are derivată în  $a \Leftrightarrow f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \in \bar{\mathbb{R}}$

$f$  este derivabilă în  $a \Leftrightarrow f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \in \mathbb{R}$

$f$  derivabilă în  $a \Rightarrow f$  continuă în  $a$

- Puncte:** dacă  $f$  nu este derivabilă, dar este continuă și are derivatele laterale în  $a$ , atunci:

- $a$  - **punct unghiular**  $\Leftrightarrow$  cel puțin o derivată laterală e finită
- $a$  - **punct de întoarcere**  $\Leftrightarrow f'_s(a)$  și  $f'_d(a)$  sunt infinite și diferite
- $a$  - **punct de inflexiune**  $\Leftrightarrow f'_s(a)$  și  $f'_d(a)$  sunt infinite și egale

## 2. Operații cu funcții derivabile. Reguli de derivare

$(f \pm g)' = f' \pm g'$	$(\alpha \cdot f)' = \alpha \cdot f'$ , $\alpha \in \mathbb{R}$	$(f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'$
$(\frac{f}{g})' = \frac{f' \cdot g - f \cdot g'}{g^2}$	$(f \circ g)' = (f' \circ u) \cdot u'$	$(f^{-1})'(y) = \frac{1}{f'(x)}$ , $f(x) = y$
$(f^g)' = (e^{g \ln f})' = f^g \cdot g' \cdot \ln f + f^{g-1} \cdot g \cdot f'$		

### 3. Derivatele funcțiilor uzuale

Funcția	Derivata	Funcția	Derivata
$c$	$c' = 0$	$\sqrt[n]{x}$	$(\sqrt[n]{x})' = \frac{1}{n \cdot \sqrt[n]{x^{n-1}}}$
$x$	$x' = 1$	$\sin x$	$(\sin x)' = \cos x$
$x^n$	$(x^n)' = n \cdot x^{n-1}$	$\cos x$	$(\cos x)' = -\sin x$
$x^r$	$(x^r)' = r \cdot x^{r-1}$	$\operatorname{tg} x$	$(\operatorname{tg} x)' = \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \operatorname{tg}^2 x$
$\ln x$	$(\ln x)' = \frac{1}{x}$	$\operatorname{ctg} x$	$(\operatorname{ctg} x)' = \frac{1}{\sin^2 x} = -1 - \operatorname{ctg}^2 x$
$\log_a x$	$(\log_a x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a}$	$\arcsin x$	$(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$a^x$	$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$	$\arccos x$	$(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$e^x$	$(e^x)' = e^x$	$\operatorname{arctg} x$	$(\operatorname{arctg} x)' = \frac{1}{1+x^2}$
$\sqrt{x}$	$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$	$\operatorname{arcctg} x$	$(\operatorname{arcctg} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$

- Teorema lui Fermat:**  $a$  este punct critic  $\Leftrightarrow f'(a) = 0$

- Teorema lui Darboux:** dacă  $f$  este derivabilă  $\Rightarrow f'$  are PD

- Teorema lui Rolle:**
  - $f$  Rolle  $\Leftrightarrow$  continuă pe  $[a, b]$  și derivabilă pe  $(a, b)$
  - $f$  Rolle și  $f(a) = f(b) \Rightarrow \exists c \in (a, b) : f'(c) = 0$

- Teorema lui Lagrange:**  $f$  Rolle  $\Rightarrow \exists c \in (a, b) : f(b) - f(a) = f'(c)(b - a)$

- Coloralul lui Lagrange:**  $f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} f'(x)$

- Regula lui l'Hôspital:**  $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = (\frac{0}{0}) / (\frac{\infty}{\infty}) \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$

#### 4. Sirul lui Rolle

- Stabilim intervalul de studiu  $(a, b)$  al ecuației  $f(x) = 0$
- Rezolvăm ecuația  $f'(x) = 0$
- Calculăm  $\lim_{x \rightarrow a} f(x), f(x_1), f(x_2), \dots, \lim_{x \rightarrow b} f(x)$
- Alcătuim un tabel pentru  $x, f'(x), f(x)$

$x$	$a$	$x_1$	$x_2$	$x_3$	...	$b$
$f'(x)$		0	0	0		
$f(x)$	$\lim_{x \rightarrow a} f(x)$	$f(x_1)$	$f(x_2)$	$f(x_3)$	...	$\lim_{x \rightarrow b} f(x)$

- Dacă pe linia lui  $f(x)$  apar două **semne alăturate identice**, atunci în interval **nu există rădăcini reale** ale ecuației  $f(x) = 0$
- Dacă pe linia lui  $f(x)$  apar două **semne alăturate diferite**, atunci în interval **există o soluție reală** a ecuației  $f(x) = 0$

5. Panta tangentei la  $G_f$  în  $T(a, f(a))$ :  $f'(a) = m$

6. Ecuația tangentei în  $T(a, f(a))$ :  $y - f(a) = f'(a)(x - a)$

- $f$  crescătoare  $\Leftrightarrow f'(x) \geq 0$
- $f$  descrescătoare  $\Leftrightarrow f'(x) \leq 0$
- $a$  punct de extrem  $\Leftrightarrow f'(x) = 0$

7. Monotonie. Puncte de extrem:

$x$	domeniul de definiție lui $f$ și soluțiile ecuației $f'(x) = 0$
$f'(x)$	semnele lui $f'$
$f(x)$	creșterea ( $\nearrow$ ) sau descreșterea ( $\searrow$ ) lui $f'$

8. Convexitate. Concavitate.  
Puncte de inflexiune:

- $f$  convexă  $\Leftrightarrow f$  cresc.  $\Leftrightarrow f''(x) \geq 0$
- $f$  concavă  $\Leftrightarrow f$  desc.  $f''(x) \leq 0$
- $a$  punct de inflexiune  $\Leftrightarrow f''(x) = 0$

$x$	domeniul de definiție lui $f$ și soluțiile ecuației $f''(x) = 0$
$f''(x)$	semnele lui $f''$
$f(x)$	convexitatea ( $\cup$ ) sau concavitatea ( $\cap$ ) lui $f$

#### 20. Monoid. Grup. Izomorfism

1. Parte stabilă:  $H$  parte stabilă a lui  $G \Leftrightarrow \forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$

2. Asociativitate:  $*$  asociativă  $\Leftrightarrow (x * y) * z = x * (y * z), \forall x, y, z \in G$

3. Comutativitate:  $*$  comutativă  $\Leftrightarrow x * y = y * x, \forall x, y \in G$

4. Element neutru:  $*$  are element neutru  $\Leftrightarrow \exists e \in G : x * e = y * e, \forall x, y \in G$

5. Element simetrizabil:  $x$  simetrizabil  $\Leftrightarrow \exists x' \in G : x * x' = x' * x, x \in G$

6. Monoid:  
 $(G, *)$  monoid  $\Leftrightarrow$ 

- \* bine definită / parte stabilă
- \* asociativă
- \* admite element neutru

comutativ  $\Leftrightarrow$  \* comutativă

7. Grup:  
 $(G, *)$  grup  $\Leftrightarrow$ 

- \* bine definită / parte stabilă
- \* asociativă
- \* admite element neutru
- $\forall x \in G$  este simetrizabil

abelian  $\Leftrightarrow$  \* comutativă

8. Ordinul unui grup:  $ord(x) = n$   $x^n = \begin{cases} e, n = 0 \\ x^{n-1} * x, n > 0 \end{cases}$

9. Teorema lui Lagrange:  $x^{ord(G)} = e$

10. Subgrup:  $H$  subgrup al lui  $(G, *) \Leftrightarrow \forall x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$

11. Morfism. Endomorfism:  
 $f$  morfism  $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) \circ f(y)$   
 $f$  endomorfism  $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) * f(y)$

12. Izomorfism. Automorfism:  
 $f$  izomorfism  $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) \circ f(y)$   
 $\Leftrightarrow f$  bijectivă  
 $f$  automorfism  $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) * f(y)$   
 $\Leftrightarrow f$  bijectivă

## 21. Inele și coruri. Clase de resturi modulo

- ( $A, *$ ) grup abelian**
- 1. Inel:**  $(A, *, \circ)$  inel  $\Leftrightarrow (A, \circ)$  monoid  
 $x \circ (y * z) = (x \circ y) * (x \circ z), \forall x, y, z \in A$
- 2. Inel fără divizori ai lui zero:**  $\Leftrightarrow x \neq e_* \quad y \neq e_* \quad \Rightarrow x \circ y \neq e_*$
- 3. Inel cu divizori ai lui zero:**  $\Leftrightarrow x \neq e_* \quad y \neq e_* \quad \Rightarrow x \circ y = e_*$
- 4. Corp:**  $(K, *, \circ)$  corp  $\Leftrightarrow (K, *, \circ)$  inel  
 $\forall x \in K \setminus \{e_*\} \Rightarrow \exists x' \in K : x \circ x' = x' \circ x = e_o$
- 5. Morfism. Endomorfism:**
- |   |
|---|
| $f$ morfism $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) \perp f(y)$<br>$\Leftrightarrow f(x \circ y) = f(x) \Delta f(y)$ |
| $f$ endomorfism $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) * f(y)$<br>$\Leftrightarrow f(x \circ y) = f(x) \circ f(y)$  |
- 6. Morfism. Endomorfism:**
- |   |
|---|
| $f$ izomorfism $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) \perp f(y)$<br>$\Leftrightarrow f(x \circ y) = f(x) \Delta f(y)$<br>$\Leftrightarrow f$ bijectivă |
| $f$ automorfism $\Leftrightarrow f(x * y) = f(x) * f(y)$<br>$\Leftrightarrow f(x \circ y) = f(x) \circ f(y)$<br>$\Leftrightarrow f$ bijectivă     |
- Clase de resturi modulo:**  $\widehat{\mathbb{Z}}_n = \{\widehat{0}, \widehat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}$

- **opusul** elementului  $\widehat{a} \in \widehat{\mathbb{Z}}_n = \widehat{n-1}$
- $\widehat{a} \in \widehat{\mathbb{Z}}_n$  inversabil  $\Leftrightarrow a$  este relativ prim cu  $n \Leftrightarrow (a, n) = 1$
- $(\widehat{\mathbb{Z}}_n, +, \cdot)$  corp  $\Leftrightarrow n$  număr prim

## 22. Primitive. Integrale

- 1. Primitive:**  $F$  primitivă a lui  $f \Leftrightarrow f$  derivabilă pe  $I$  ( $f$  continuă pe  $I$ )  
 $F'(x) = f(x), \forall x \in I$
- **Notație:**  $F(x) = \int f(x) dx + C$
- |                            |   |
|----------------------------|---|
| $\int f'(x) dx = f(x) + C$ | $\int f(x) dx = \int F'(x) dx = F(x) + C$ |
|----------------------------|---|
- 2. Proprietăți:**
- |   |
|---|
| $f$ continuă $\Rightarrow f$ admite primitive |
| orice funcție care admite primitive are P.D.  |
- 3. Relații între clase de funcții reale**
- |         |
|---------|
| $PD(I)$ |
| $P(I)$  |
| $C(I)$  |
| $D(I)$  |
- $D(I) = \{f : I \rightarrow \mathbb{R} \mid f$  derivabilă pe  $I\}$   
 $C(I) = \{f : I \rightarrow \mathbb{R} \mid f$  continuă pe  $I\}$   
 $P(I) = \{f : I \rightarrow \mathbb{R} \mid f$  admite primitive pe  $I\}$   
 $PD(I) = \{f : I \rightarrow \mathbb{R} \mid f$  are P.D. pe  $I\}$
- 4. Funcții care nu admit primitive**
- Dacă  $f$  nu are P.D. pe  $I$
  - Dacă  $f(I)$  nu este interval
  - Dacă  $f$  are discontinuități de speță I
  - Dacă  $f$  este sumă dintre o funcție care admite primitive și o funcție care nu admite primitive
- $\Rightarrow f$  nu admite primitive pe  $I$

- 5. Funcții discontinue care admit primitive:**  $f(x) = \begin{cases} \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}, g(x) = \begin{cases} \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$
- 6. Integrala definită:**  $\int_a^b f(x) dx = F(x) \Big|_a^b = F(b) - F(a)$

## Calculul integralelor

$\int \sqrt[n]{x} dx = \frac{nx^{\frac{n}{n+1}}}{n+1} + C$	$\int \sin x dx = -\cos x + C$
$\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C$	$\int \cos x dx = \sin x + C$
$\int \frac{1}{x^n} dx = \frac{1}{(-n+1)x^{n-1}} + C$	$\int \operatorname{tg} x dx = -\ln  \cos x  + C$
$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$	$\int \operatorname{ctg} x dx = -\ln  \sin x  + C$
$\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C$	$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \operatorname{tg} x + C$
$\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$	$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\operatorname{ctg} x + C$
$\int \frac{1}{x^2+a^2} dx = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C$	$\int \frac{x}{x^2+a^2} dx = \frac{1}{2} \ln(x^2+a^2) + C$
$\int \frac{1}{x^2-a^2} dx = \frac{1}{2a} \ln \left  \frac{x-a}{x+a} \right  + C$	$\int \frac{x}{x^2-a^2} dx = \frac{1}{2} \ln  x^2+a^2  + C$
$\int \frac{1}{\sqrt{x^2+a^2}} dx = \ln(x+\sqrt{x^2+a^2}) + C$	$\int \frac{x}{\sqrt{x^2+a^2}} dx = \sqrt{x^2+a^2} + C$
$\int \frac{1}{\sqrt{x^2-a^2}} dx = \ln x+\sqrt{x^2-a^2}  + C$	$\int \frac{x}{\sqrt{x^2-a^2}} dx = \sqrt{x^2-a^2} + C$
$\int \frac{1}{\sqrt{a^2-x^2}} dx = \arcsin \frac{x}{a} + C$	$\int \frac{x}{\sqrt{a^2-x^2}} dx = -\sqrt{a^2-x^2} + C$

$$\int f(x) \cdot g'(x) dx = f(x) \cdot g(x) - \int f'(x) \cdot g(x) dx$$

### 1. Integrarea prin părți:

$$\int_a^b f(x) \cdot g'(x) dx = f(x) \cdot g(x) \Big|_a^b - \int_a^b f'(x) \cdot g(x) dx$$

### 2. Schimbarea de variabilă:

$$\begin{aligned} \int f(u(x)) \cdot u'(x) dx &= F(u(x)) + C \\ t &= u(x) \\ dt &= u'(x) dx \end{aligned} \Rightarrow \int f(t) dt \Rightarrow \text{revenim la notație}$$

$$\int_a^b f(u(x)) \cdot u'(x) dx = \int_{u(a)}^{u(b)} f(t) dt$$

$$\begin{aligned} t &= u(x) \\ dt &= u'(x) dx \end{aligned} \Rightarrow \begin{aligned} x &= a \Rightarrow t = u(a) \\ x &= b \Rightarrow t = u(b) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \int_a^{-a} f(x) dx &= \int_0^a [f(x)+f(-x)] dx \\ \int_a^b f^{-1}(x) dx &= \int_a^b f^{-1}(f(t)) \cdot f'(t) dt \\ x &= f(t) \\ dx &= f'(t) dt \end{aligned}$$

## 3. Integrarea funcțiilor raționale

1) $f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_0$	se integrează $x^n, x^{n-1}, \dots$
2) $f(x) = \frac{A}{(x-a)^n}$	$t = x - a$ $dt = dx$
	$n = 1 \Rightarrow \int f(x) dx = A \ln x-a  + C$ $n \neq 1 \Rightarrow \int f(x) dx = \frac{A}{(-n+1)(x-a)^{n-1}} + C$
	$T_1) \int \frac{x}{(x^2+p^2)^n} dx \Rightarrow t = x^2 + p^2, dt = 2x dx$ $T_2) \int \frac{x^2}{(x^2+p^2)^n} dx \Rightarrow \text{prin părți } (f(x) = x)$ $T_3) \int \frac{1}{(x^2+p^2)^n} dx \Rightarrow \frac{1}{p^2} \int \frac{p^2}{(x^2+p^2)^n} dx \Rightarrow$ $\Rightarrow \frac{1}{p^2} \int \frac{x^2+p^2}{(x^2+p^2)^n} dx - \frac{1}{p^2} \int \frac{x^2}{(x^2+p^2)^n} dx \Rightarrow$ $\Rightarrow \frac{1}{p^2} I_{n-1} - \frac{1}{p^2} T_2$

### 4. Descompunerea funcțiilor raționale în funcții raționale simple ( $\frac{P(x)}{Q(x)}$ )

- Se face împărțirea a lui  $P$  la  $Q$ :  $\frac{P(x)}{Q(x)} = C(x) + \frac{R(x)}{Q(x)}$ ,  $C(x)$  - cât,  $R(x)$  - rest
- Descompunem în factori ireductibili  $Q(x)$
- Despărțim fractia în funcție de  $Q(x)$ :  $\frac{A}{...} + \frac{Bx+C}{...} + \dots$
- Aducem la același numitor și egalăm coeficienții lui  $x^3, x^2, x, \dots$
- Rezolvăm sistemul, înlocuim în 3 și integrăm fiecare fractie

### 5. Calculul unor primitive diverse

$\int R(e^{ax}) dx \Rightarrow t = e^{ax}$ sau $x = \ln t$
$\int R(\operatorname{tg} x) dx \Rightarrow t = \operatorname{tg} x \Rightarrow x = \operatorname{arctg} t, dx = \frac{1}{t^2+1}$
$\int R(\sin x, \cos x) dx \Rightarrow \text{formule } \sin x, \cos x, \sin^2 x, \cos^2 x$
$\int \sin^n x \cos^{2k+1} x dx \Rightarrow t = \sin x \mid \int \sin^{2k+1} x \cos^n x dx \Rightarrow t = \cos x$
$\int \sin^{2k} x \cos^{2n} x dx \Rightarrow \text{formule } \sin \frac{t}{2}, \cos \frac{t}{2}$

$$\int R(x, \sqrt[n]{\frac{ax+b}{cx+d}}) dx \Rightarrow t^n = \frac{ax+b}{cx+d} \Rightarrow x = \dots, \mid \int \frac{1}{x\sqrt{x^2+a^2}} dx \Rightarrow x = \frac{1}{t}$$

## 23. Proprietățile integralei definite

1. Liniaritate:  $\int_a^b [\alpha f(x) + \beta g(x)] dx = \alpha \int_a^b f(x) dx + \beta \int_a^b g(x) dx$

2. Aditivitate la un interval:  $\int_a^b f(x) dx = \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx$

3. Monotonie:  $f(x) \leq g(x) \Rightarrow \int_a^b f(x) dx \leq \int_a^b g(x) dx$   $m(b-a) \leq \int_a^b f(x) dx \leq M(b-a)$

4.  $f$  integrabilă pe  $[a, b] \Rightarrow f$  mărginită pe  $[a, b]$   
 $\Leftrightarrow f$  nu este mărginită pe  $[a, b] \Rightarrow f$  nu este integrabilă
5.  $f$  continuă pe  $[a, b] \Rightarrow f$  integrabilă pe  $[a, b]$
6.  $f$  monotonă pe  $[a, b] \Rightarrow f$  integrabilă pe  $[a, b]$

7.  $f$  integrabilă pe  $[a, b]$   
 $g(x) = f(x), \forall x \in [a, b] \setminus \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$   $\Rightarrow \int_a^b g(x) dx = \int_a^b f(x) dx \Rightarrow g$  integrabilă

8.  $T > 0$  perioadă  $\Rightarrow \int_a^{a+T} f(x) dx = \int_a^T f(x) dx$   $\int_a^{nT} f(x) dx = n \int_a^T f(x) dx$

9.  $f$  continuă pe  $[a, b] \Rightarrow \exists c \in [a, b] : \int_a^b f(x) dx = f(c)(b-a)$

10.  $f, g$  continue pe  $[a, b] \Rightarrow \exists c \in [a, b] : \int_a^b f(x) dx = f(c)(b-a)$

11.  $\left( \int_a^x f(t) dt \right)' = f(x)$   $\left( \int_{a(x)}^{b(x)} f(t) dt \right)' = f(a(x)) \cdot a'(x) - f(b(x)) \cdot b'(x)$

12. Aria suprafeței plane:  $A = \int_a^b |f(x)| dx$   $A = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx$

13. Volumul corpurilor de rotație:  $V = \pi \int_a^b f^2(x) dx$

14. Suma Riemann:  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n f\left(\frac{k}{n}\right) = \frac{1}{n} \left(f\left(\frac{1}{n}\right) + \dots + f\left(\frac{n}{n}\right)\right) = \int_0^1 f(x) dx$

## 24. Polinoame

$$f = a_n X^n + a_{n-1} X^{n-1} + \dots + a_2 X^2 + a_1 X + a_0$$

1. Suma coeficienților polinomului:  $f(1)$

2. Suma coeficienților de rang par:  $\frac{f(1) + f(-1)}{2}$

3. Suma coeficienților de rang impar:  $\frac{f(1) - f(-1)}{2}$

4. Termenul liber:  $a_0 = f(0), a_1 = f'(0), a_2 = f''(0), \dots$

5. Împărțirea polinoamelor:  
 1)  $D = \hat{I} \cdot C + R$   
 2)  $\text{grad } R < \text{grad } \hat{I}$

6. Restul împărțirii la  $x - a$ :  $f(a)$

a. Schema lui Horner:

$$\begin{array}{c|ccccc} a & b & b_{n-1} & b_{n-2} & \dots & b_0 \\ \hline & b_n & a \cdot b_n + b_{n-1} = P_1 & a \cdot P_1 + b_{n-2} = P_2 & \dots & a \cdot P_{n-1} + b_0 = f(a) \end{array}$$

- linia a 2-a reprezintă coeficienții câtului

### Determinarea restului folosind Teorema împărțirii cu rest

- Scriem teorema împărțiri cu rest pentru a determina forma polinomului
- Aflăm rădăcinile împărțitorului ( $\hat{I}$  este egală cu 0 și aflăm soluțiile)
- Formăm un sistem din care aflăm coeficienții restului

$$\begin{cases} f(x_1) = R(x_1) \\ f(x_2) = R(x_2) \\ \dots \end{cases}$$

$f \vdash g \Leftrightarrow R = 0$   
 $\Leftrightarrow f(a) = 0$  dacă  $\hat{I} = x - a$   
 $\Leftrightarrow f'(a) = 0$  dacă  $\hat{I} = (x - a)^2$

- a. Proprietate:  $f \vdash g \Leftrightarrow$  orice rădăcină a lui  $g$  este rădăcină și a lui  $f$

